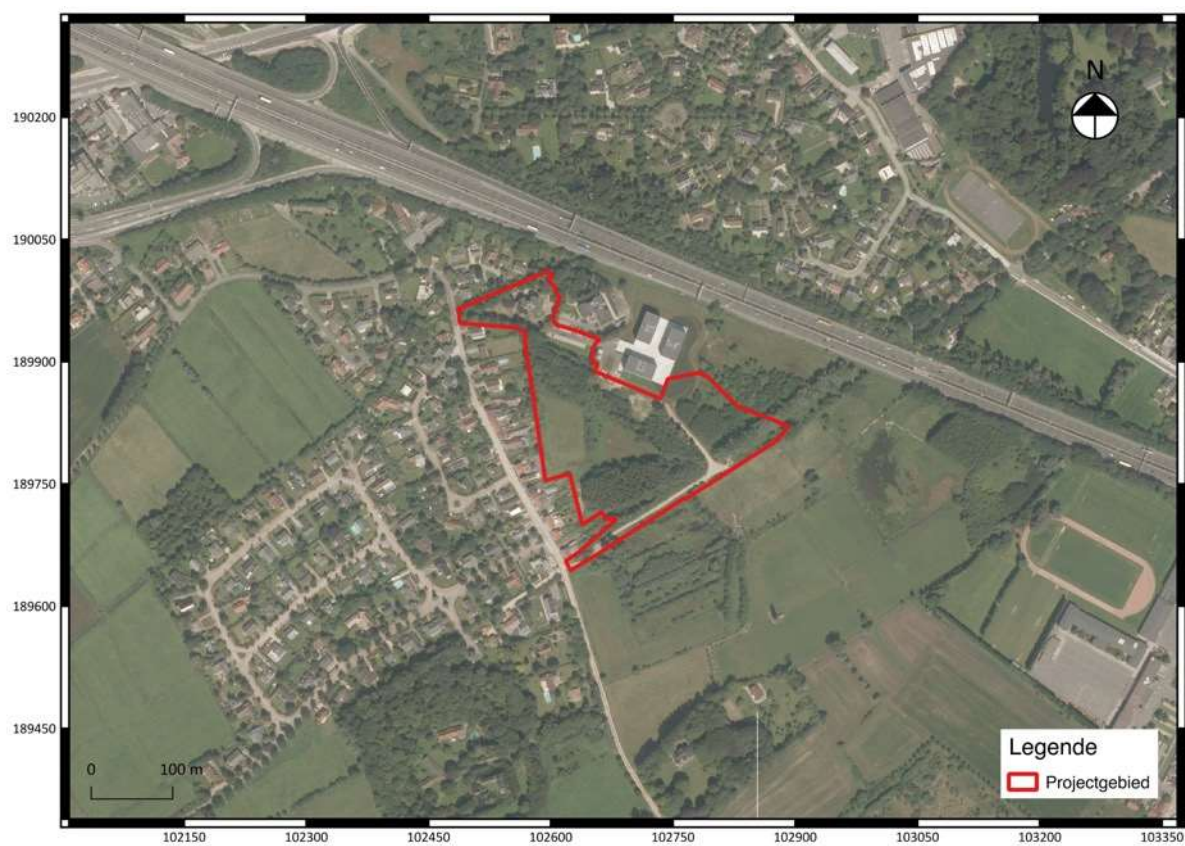

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rijvisschestraat te Zwijnaarde

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont
Wouter Yperman**

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rijnvisschestraat te Zwijnaarde

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont
Wouter Yperman**

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rijnvisschestraat te Zwijnaarde
--

Initiatiefnemers:	THV Bostoën/IPES
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst, Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	p. 2
1.1 Beschrijvend gedeelte	p. 2
1.1.1 Administratieve gegevens	p. 2
1.1.2 Archeologische voorkennis	p. 4
1.1.3 Onderzoeksopdracht	p. 4
1.1.4 Beschrijving geplande werken	p. 5
1.1.5 Werkwijze	p. 8
1.2 Assessmentrapport	p. 10
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 10
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	p. 16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	p. 21
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 23
1.2.5 Synthese	p. 23
1.2.6 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek	p. 24
1.2.7 Samenvatting voor een niet gespecialiseerd publiek	p. 24
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	p. 25
2.1 Gemotiveerd advies	p. 25
2.2 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem	p. 28
2.2.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 28
2.2.2 Onderzoeksstrategie, methode en technieken	p. 29
Bibliografie	p. 31

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2016L98
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag. De nota werd opgemaakt voor geplande werken in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt en met een oppervlakte van ca. 49961 m². Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst OE/ERK/Archeoloog/2015/00030, Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Gent, Zwijnaarde, Leiestraat (fig. 1.1, 1.2 en 1.3)
	Bounding box: punt 1: x= 102486, y= 189644 punt 2: x= 102892, y= 190011 Gent, Afd. 24, percelen 24, 26a, 27b, 30b, en een deel van 17c, 19n en 29a/2
Periode uitvoering:	25-11-2016 tot 5-12-2016
Relevante termen:	Zandstreek, bureauonderzoek, buitengebied
Verstoorde zones:	Geen

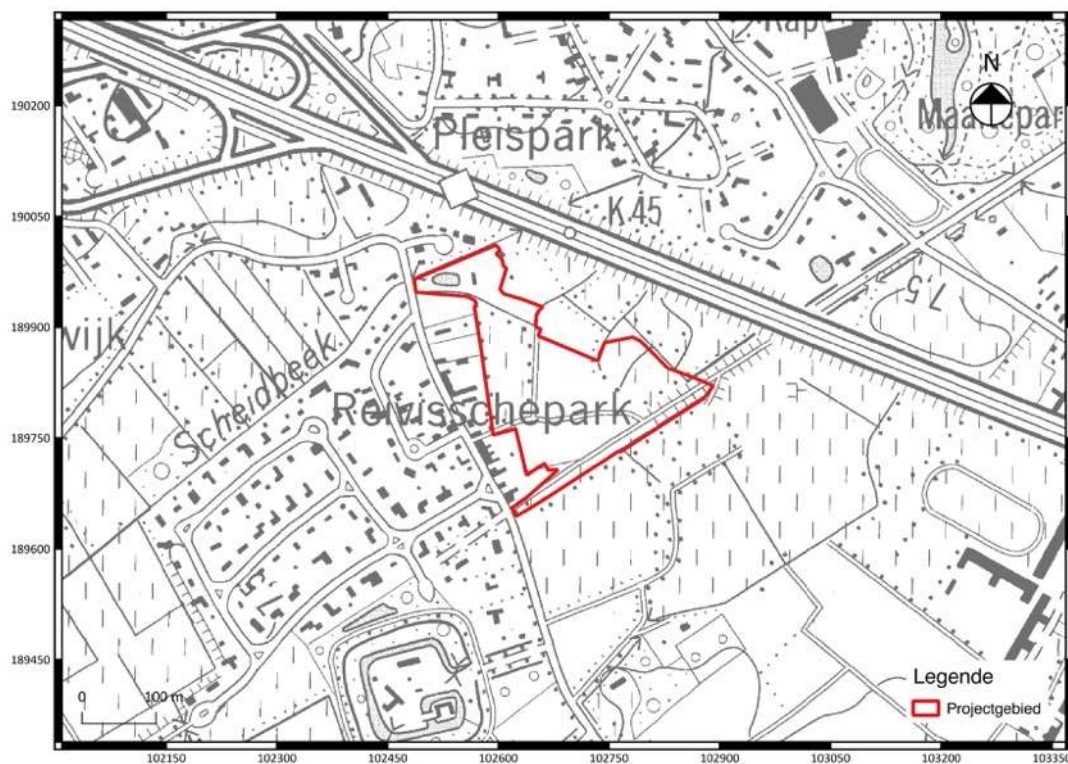

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Fig. 1.2: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's¹.

¹ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

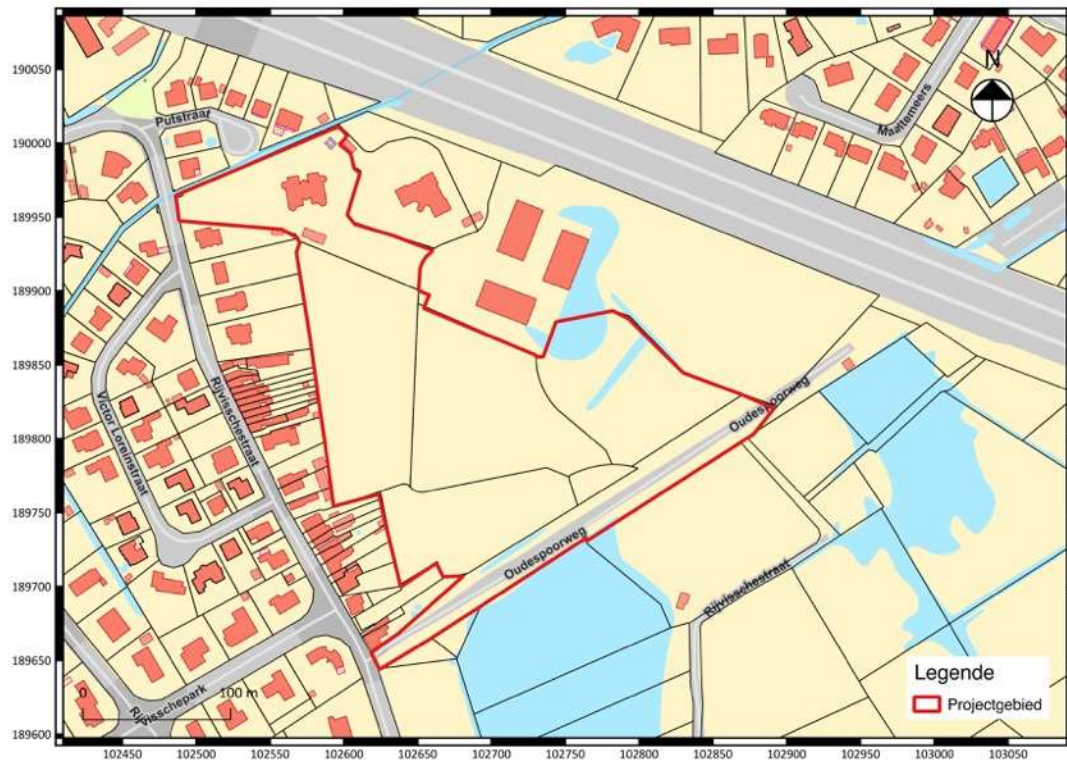

Fig. 1.3: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

1.1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke fasen aan, opgedeeld in prospectie zonder ingreep in de bodem (bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek, veldkartering) en prospectie met ingreep in de bodem (verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten, proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek immers is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het mogelijk deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het nuttig deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het noodzakelijk deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Vraagstelling:

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?
- Moeten er bijkomende maatregelen genomen omwille van eventuele aanwezige sites?
- Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.
- Kunnen maatregelen voorgesteld worden voor een eventueel behoud in situ van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

Randvoorwaarden:

Het terrein is vrij dicht bebost momenteel.

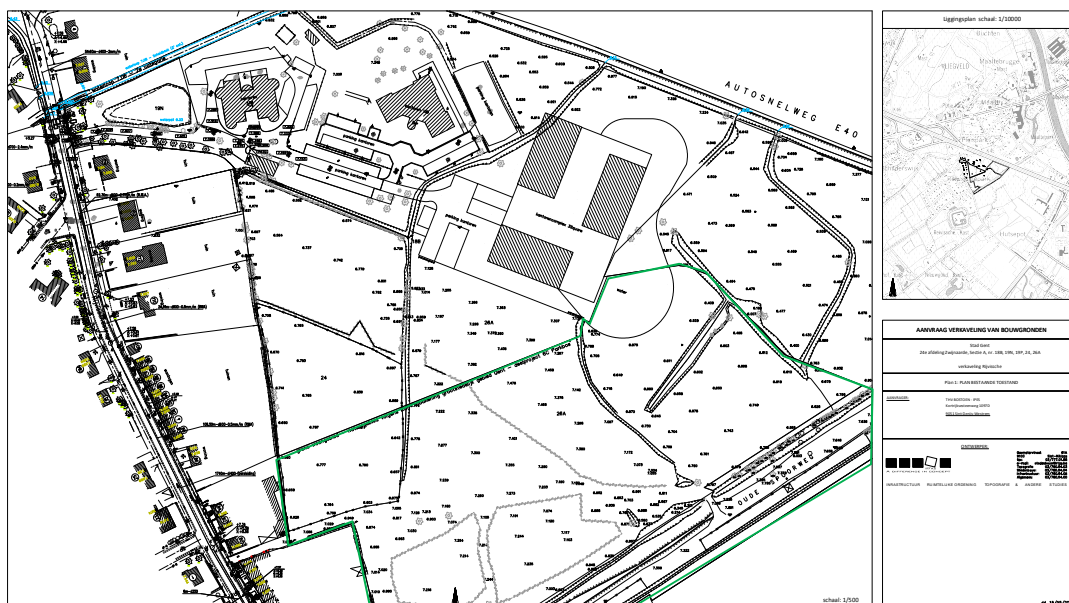
1.1.4 Beschrijving geplande werken

Huidige situatie:

Het projectgebied beslaat een totale oppervlakte van 49961 m² en is, naast een gebouw in het noorden, onbebouwd (fig. 1.4). Het terrein is grotendeels bedekt met gras en bomen. De helft van het projectgebied is natuurgebied (groene zone op fig. 1.5).

Fig. 1.4: Huidige toestand van het terrein

Geplande werken:

De initiatiefnemer plant een verkavelingsaanvraag voor de bouw van 5 bouwblokken van 14 appartementen, voorzien van een algemene ondergrondse parkeerkelder, een toegang via de Rijvisschestraat en de aanleg van een fietspadverbinding (fig. 1.6). De toegang en fietsverbinding worden in de toekomst openbaar domein (fig. 1.7).

Op het deel van het projectgebied dat als natuurgebied wordt gearceerd mogen geen ingrepen worden voorzien. Aansluitend op de verkaveling zal wel een gracht- en bufferbekkenconstructie worden aangelegd ter ontwikkeling van het woongebied.

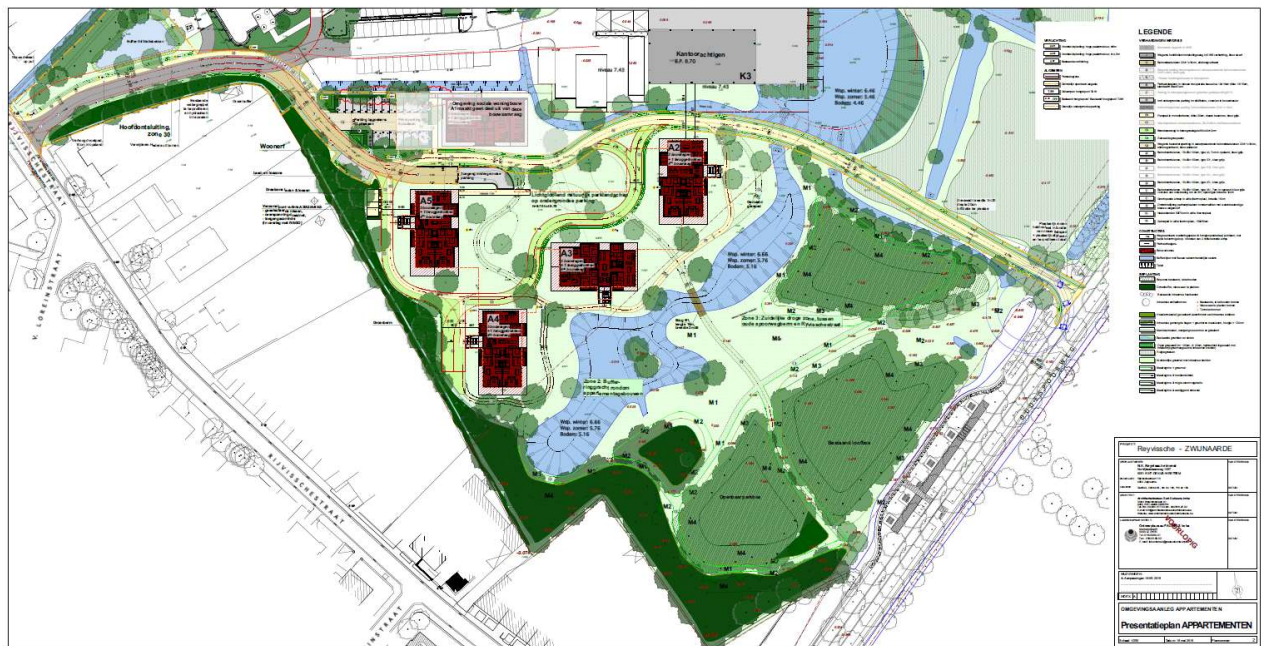
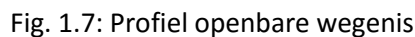

Fig. 1.6: Inplantingsplan van de nieuwe toestand

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online onderzocht via www.dov.vlaanderen.be. Op basis van de onderzochte kaarten werd gepoogd een duidelijk beeld te verkrijgen van de landschappelijke en bodemkundige ligging van het projectgebied. Hiervoor werd gebruik gemaakt van volgende kaarten:

- Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken opgemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van de beschikbare publicaties. Het historisch kaartmateriaal en luchtfoto's is gegeorefereerd geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed en bijkomend kaartmateriaal werd opgezocht via www.cartesius.be. Het gebruikte kaartmateriaal werd geselecteerd op basis van de nauwkeurigheid en de aanwezige geschiedkundige gegevens. Volgende kaartmateriaal en luchtfoto's werden geraadpleegd:

- 8

-
- Vandermaelenkaart (1846-1852)
 - Popp-kaart (1842-1879)
 - Luchtfoto's (1971, 2000-2003, 2012)
 - Topografische kaarten (1996)

Het belangrijkste beschikbare historische kaartmateriaal werd geraadpleegd om de geschiedenis van het grondgebruik gedurende de laatste eeuwen zo goed mogelijk na te gaan. Deze informatie kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel aanwezige bodemarchief en de bewaring ervan. Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal geen grondgebruik naar voor komt dat dit noodzakelijk maakt. Het kaartmateriaal wijst op een zeer lage bewoningsdensiteit in het verleden. Een grondige studie van de beschikbare archivalische bronnen kan wel bijkomende informatie aandragen voor de middeleeuwse geschiedenis van het onderzoeksgebied, maar een dergelijk onderzoek is van een dusdanige omvang dat dit niet past binnen een archeologienota.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied

De gemeente Zwijnaarde ligt centraal in de provincie Oost-Vlaanderen en is een deelgemeente van de stad Gent. In het noorden grenst het aan het centrum van Gent en Sint-Denijs-Westrem, in het oosten aan Merelbeke, in het westen aan De Pinte en Zevergem en in het zuiden aan de Schelderode. Het projectgebied zelf bevindt zich ten noorden van het centrum van Zwijnaarde vlak aan de Grietgracht. Het projectgebied wordt ten zuiden omsloten door een oude spoorweg, ten westen door de Rijvisschestraat en ten noorden door de Putstraat. Het projectgebied is gelegen op een hoogte van ca. 5 – 7 m TAW en maakt deel uit van de archeo-regio van de Zandstreek, in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse vallei. Het gebied werd door de holocene insnijding van de Schelde ontwikkeld tot een laagterras, terwijl de alluviale vallei zelf lager gelegen is een meestal dus onder de +10m TAW zit. Uit het digitaal hoogtemodel (fig. 1.8 & 1.9) kan afgeleid worden dat het projectgebied vrij vlak is met centraal een lichte opduiking. Hydrografisch situeert het terrein zich in het bekken van de Gentse kanalen binnen het stroomgebied van de Schelde.

Een raadpleging van de bodemerosiekaart (fig. 1.10) toont aan dat er voor het projectgebied op perceelsniveau geen informatie beschikbaar is, maar voor de overgrote meerderheid van de terreinen in de wijdere omgeving de potentiële bodemerosie verwaarloosbaar tot zeer laag is. De bodembedekkingskaart geeft aan dat het projectgebied bedekt is met gras en bomen (fig. 1.11).

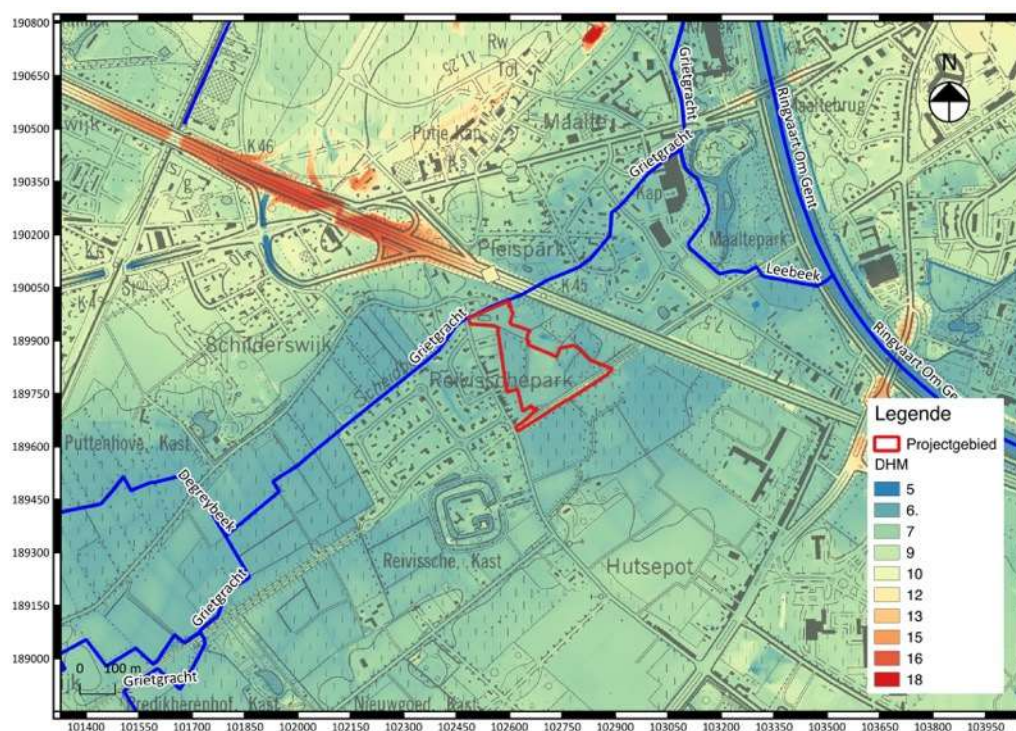

Fig. 1.8: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied.

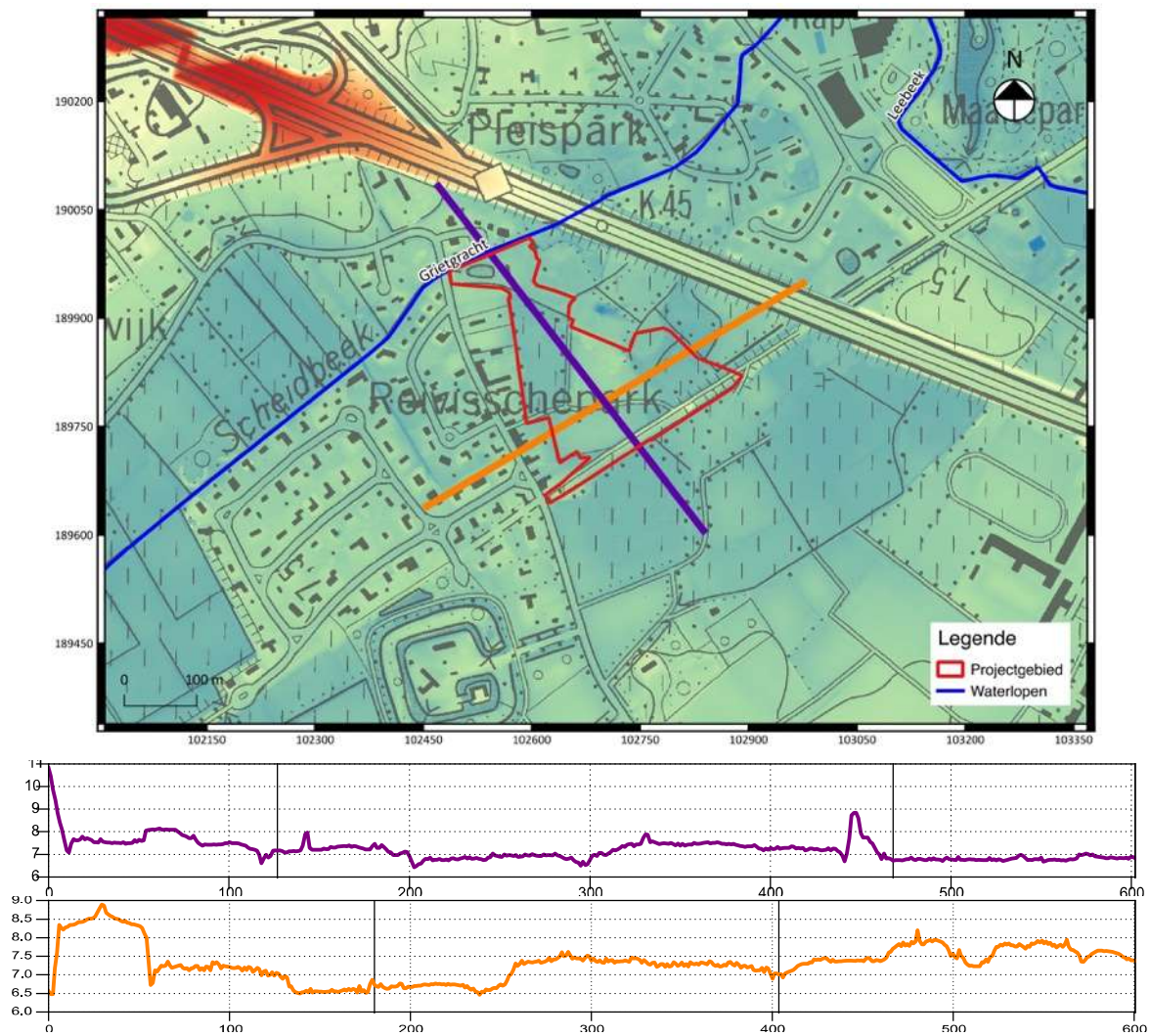
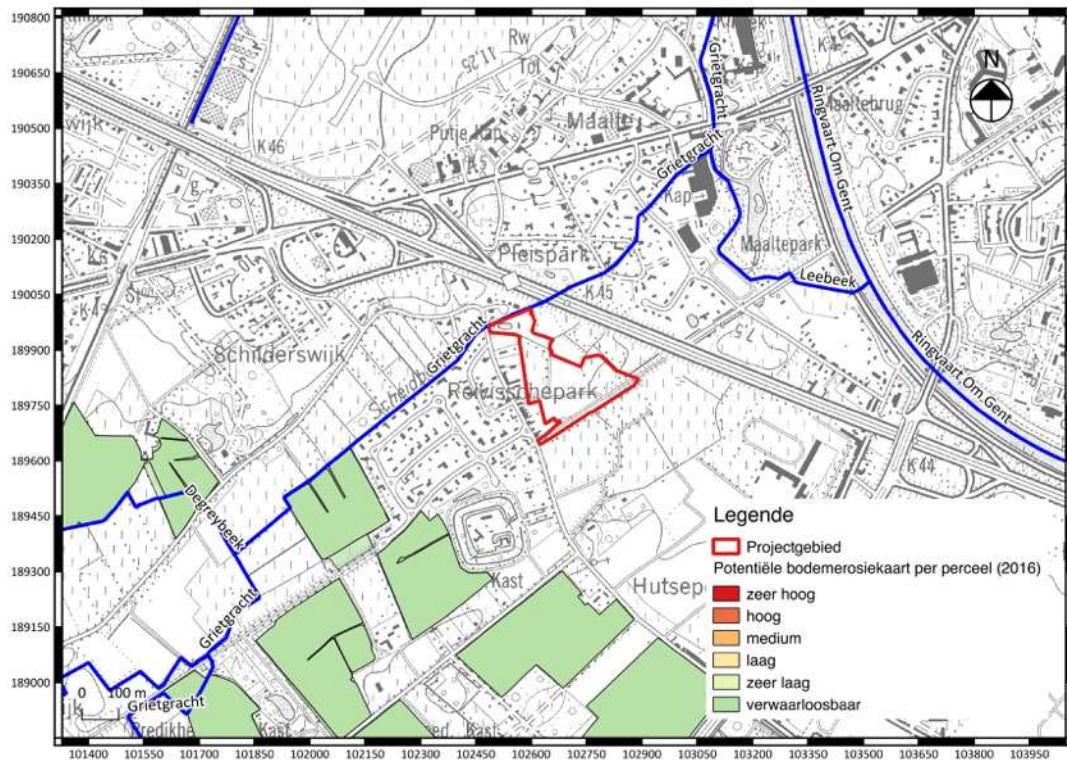

Fig. 1.9: Detail uit het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het terreinprofiel.

1.10: Uittreksel uit de erosiegevoeligheidskaart met aanduiding van het projectgebied.

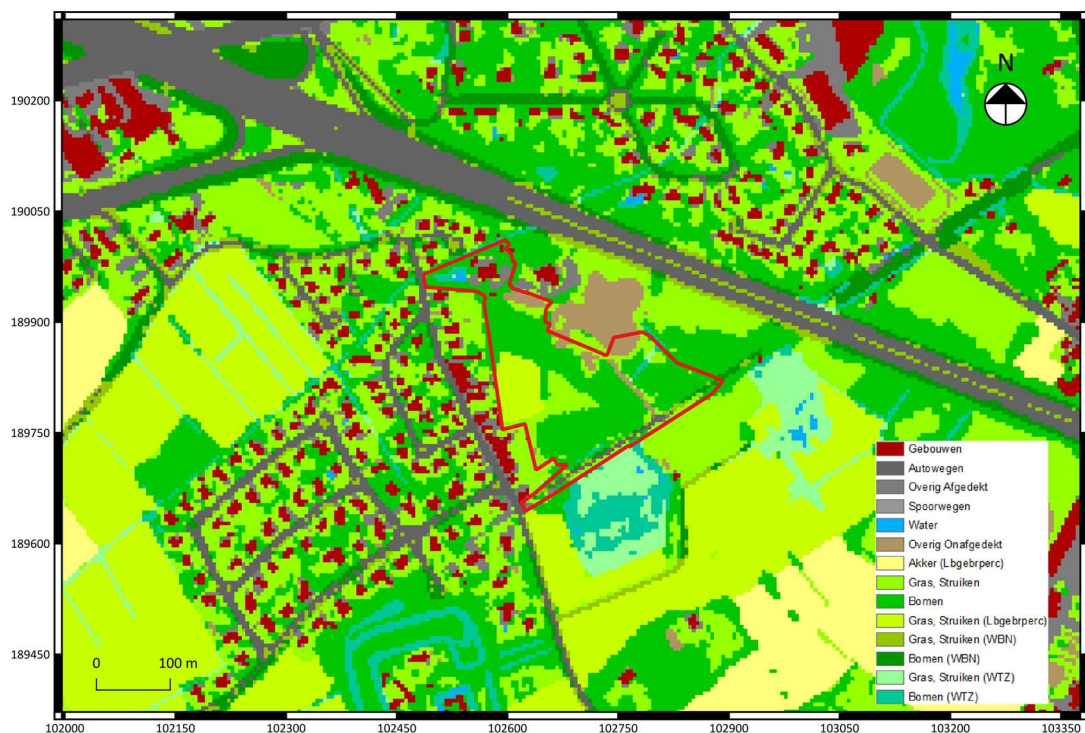

Fig. 1.11: Detail uit bodembedekkingskaart met aanduiding van het projectgebied.

Het noordelijk deel van het projectgebied ligt in een bebouwde zone (OB) en is bijgevolg niet gekarteerd op de bodemkaart (fig. 1.12). Het zuidelijk deel van het projectgebied bedraagt matig natte, lichte zandleembodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Pdc) en matig natte (Pdc) en droge (Scc(h)) lemige zandbodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont.

De tertiaire ondergrond (fig. 1.13) ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van het Lid van Egem, het jongste lid van de formatie van Tielt (Vroeg Eoceen, 54,8-49). Het lid van Egem is opgeemaakt uit glimmer- en glauconiethoudend zeer fijn zand, waarin kleilagen en ook lagen nummulietenkalksteen voorkomen. De dikte van het Lid van Egem schommelt rond de 20 m.

De quartair geologische kaart (fig. 1.14) geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het projectgebied grotendeels bestaat uit fluvatieve afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal bovenop eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistocene) en/of hellingsafzettingen van het Quartair. Het deel van het projectgebied dat het meest verwijderd is van de beek, bestaat uit een pakket eolische afzettingen afgezet bovenop hellingsafzettingen uit het Quartair.

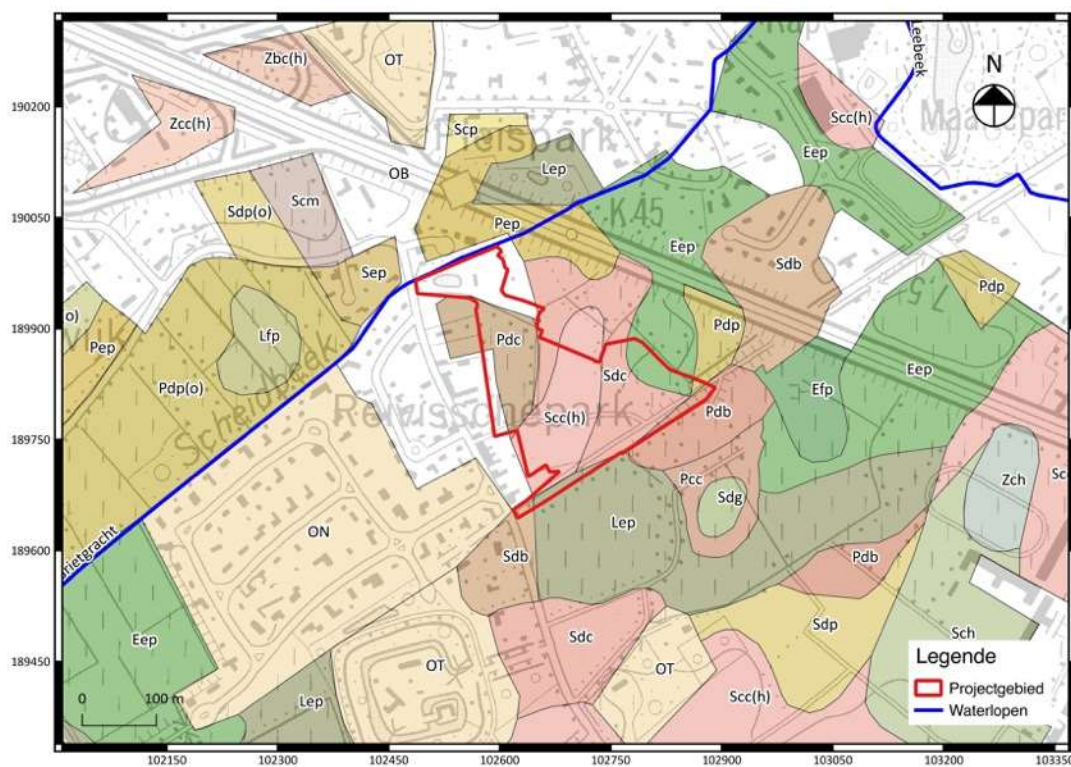
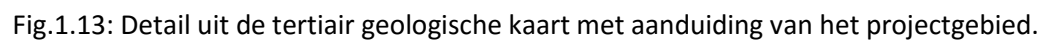

Fig. 1.12: Detail uit de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied.

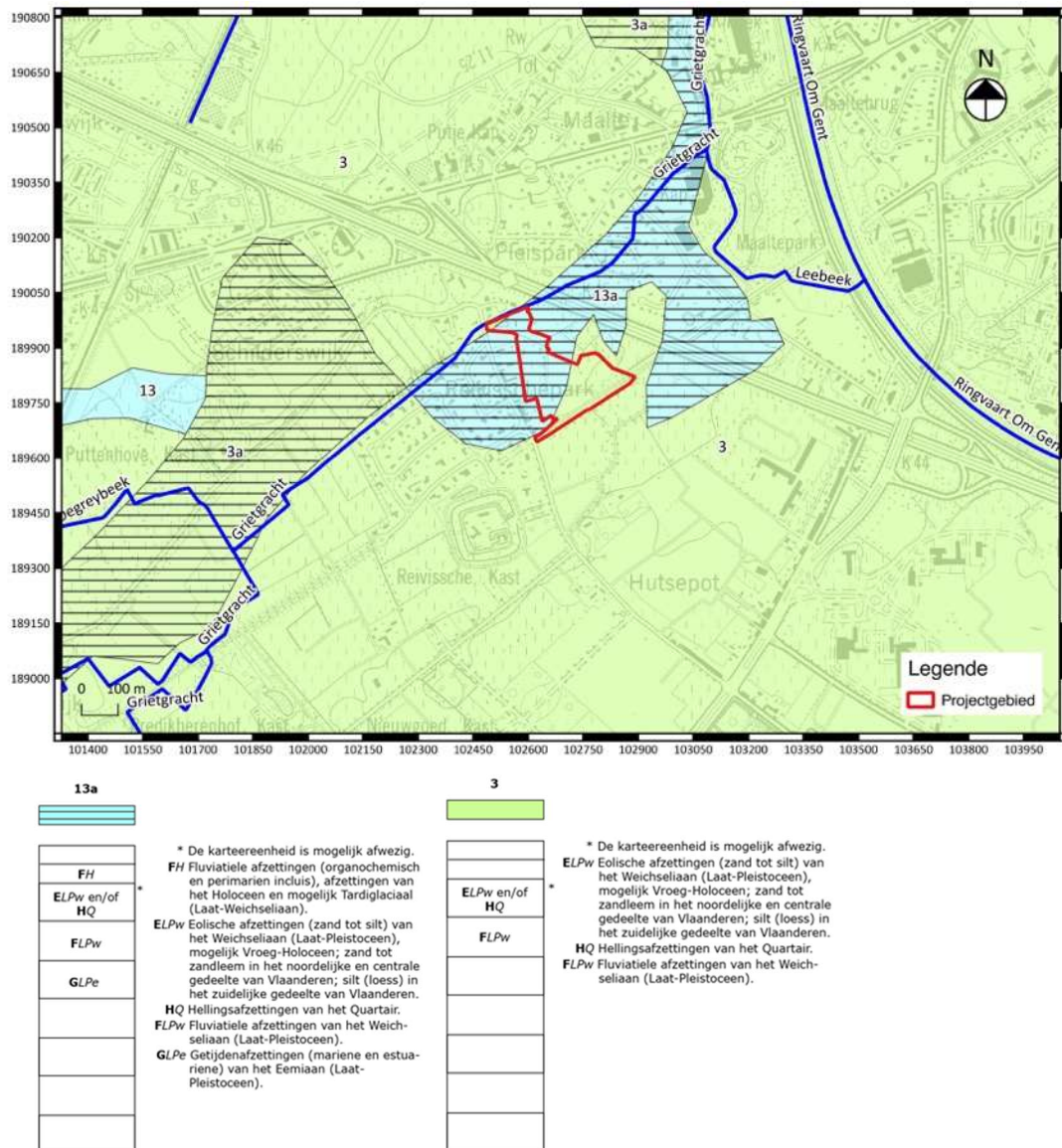

Fig. 1.14: Detail uit de quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied.

1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied

De oudste vermelding van Zwijnaarde dateert uit de 12de eeuw, *Suinarde*, en zou etymologisch afgeleid zijn van zwin, een kreek of moerassige grond, en aarde, dus aan overstromingen onderworpen grond. Tussen 1344 en 1796 was het in bezit van de abten van de Sint-Pietersabdij van Gent, die zich heren van Zwijnaarde noemden. Er werd een buitenverblijf gebouwd, het zogenaamde Kasteel van Zwijnaarde. De parochiekerk Sint-Niklaas werd voor het eerst vermeld in 1072, om in 1145 als kapel opgenomen te worden in de bezittingen van de Sint-Pietersabdij. De gemeente zelf was steeds vrij landelijk, en bleef dit tot op heden in het zuidelijke en westelijke deel. Sinds het midden van de 20ste eeuw is er echter een sterke versnippering opgetreden door de aanleg van verschillende grote wegen: de E17 (1950) en E40 (1970) met de bijhorende verkeerswisselaar ten noorden van de bewoningskern, de R4 (1969) en de N60 (1971). Deze laatste was een rechte trekking van het oude tracé van de Romeinse weg naar Valenciennes.²

Op basis van de beschikbare geraadpleegde historische kaarten kan het landgebruik binnen het projectgebied gedocumenteerd worden. Het projectgebied bevindt zich op de Kabinetskaart van Ferraris (1771-1778; fig. 1.15 en fig. 1.16) binnenin een vijfhoek afgebakend door de huidige Rijvisschestraat in het westen, de Heerweg-Zuid in het zuiden, en de Kortrijksesteenweg in het noorden. Langs de genoemde wegen zijn enkele huizen afgebeeld. Binnen de vijfhoek wordt er voornamelijk landbouwgebied (akkers/weilanden) weergegeven. Het projectgebied bevindt zich aan de Rijvisschestraat en wordt in gebruik genomen als akkerland omzoomd met houtkanten. Op de 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen (1841; fig. 1.17), de kaart van Vandermaelen (1846-1854; fig. 1.18) en de kadasterkaart van Popp (1842-1879; fig. 1.19) zien we de inplanting van een spoorweg ten zuiden van het projectgebied. De rest van de gemeente blijft voornamelijk landelijk. Het projectgebied zelf is nog steeds onbebouwd en is ingedeeld in verschillende percelen. Uit de beschikbare online te raadplegen luchtfoto's (1971; fig. 1.20, 2000; fig. 1.21 en 2012; fig. 1.22) is af te leiden dat het projectgebied nog altijd grotendeels onbebouwd blijft en bestaat uit weide omzoomd door houtkanten. Op het noordelijke deel van het projectgebied staat een nieuw gebouw met een tuin omringd door bomen. Vandaag de dag is het projectgebied, naast het gebouw ten noorden, grotendeels bebost.

Het projectgebied situeert zich in een zone met lage densiteit aan bewoning. Het zuidelijk en westelijk deel van de gemeente blijft tot op heden vrij landelijk met nog verschillende kastelen met omringende parken en weilanden en een verspreide landelijke bebouwing met kleine hoeven. Ertussen komen reeds verschillende verkavelingen voor. Het onderzoeksterrein blijft grotendeels onbebouwd tot in de 20ste eeuw wanneer een huis wordt aangelegd ten noorden van het plangebied.

² <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/121125>

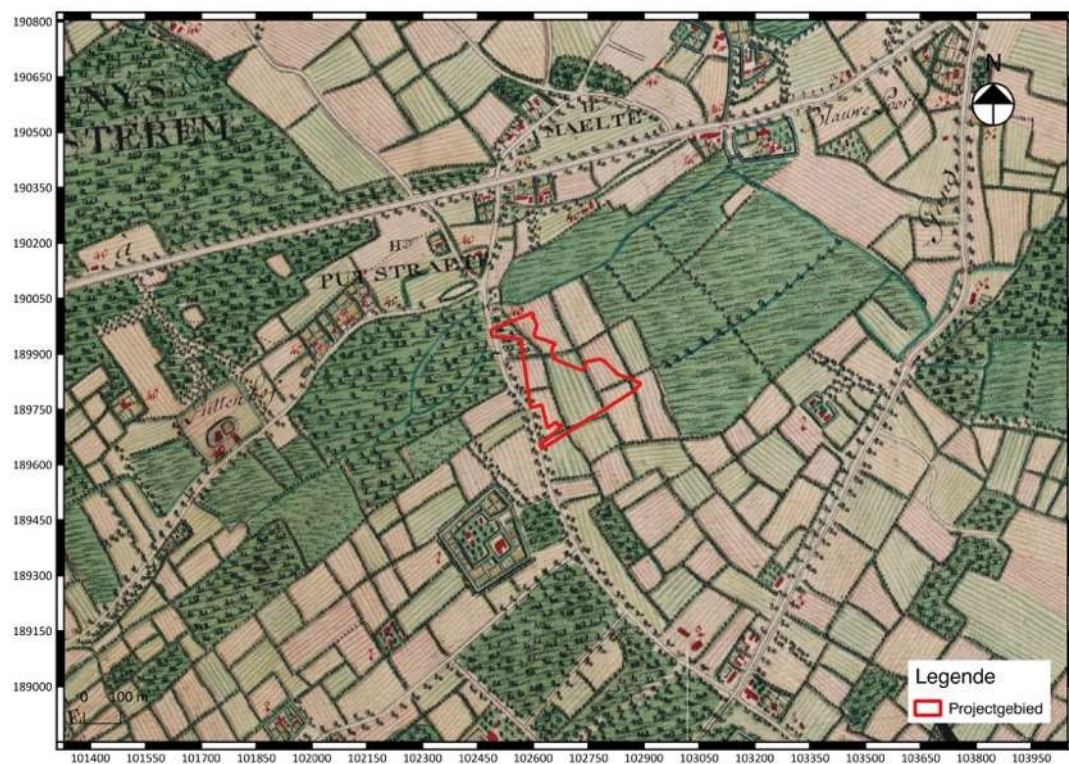

Fig. 1.15: Uittreksel uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied.

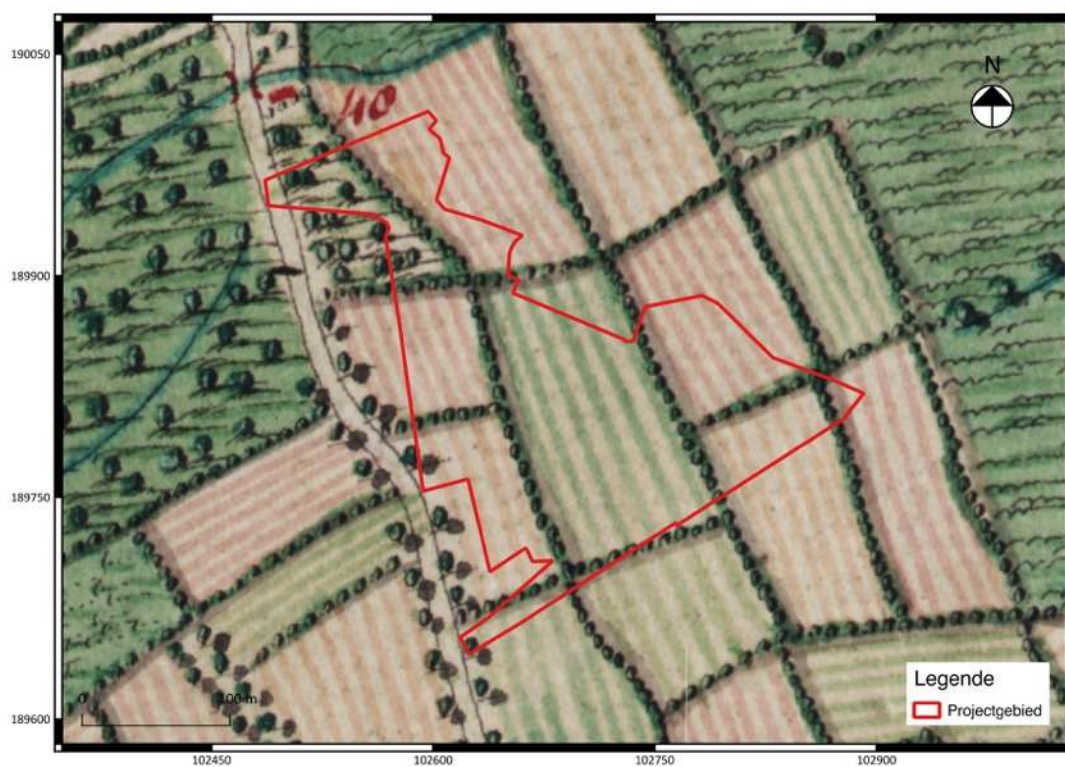

Fig. 1.16: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied

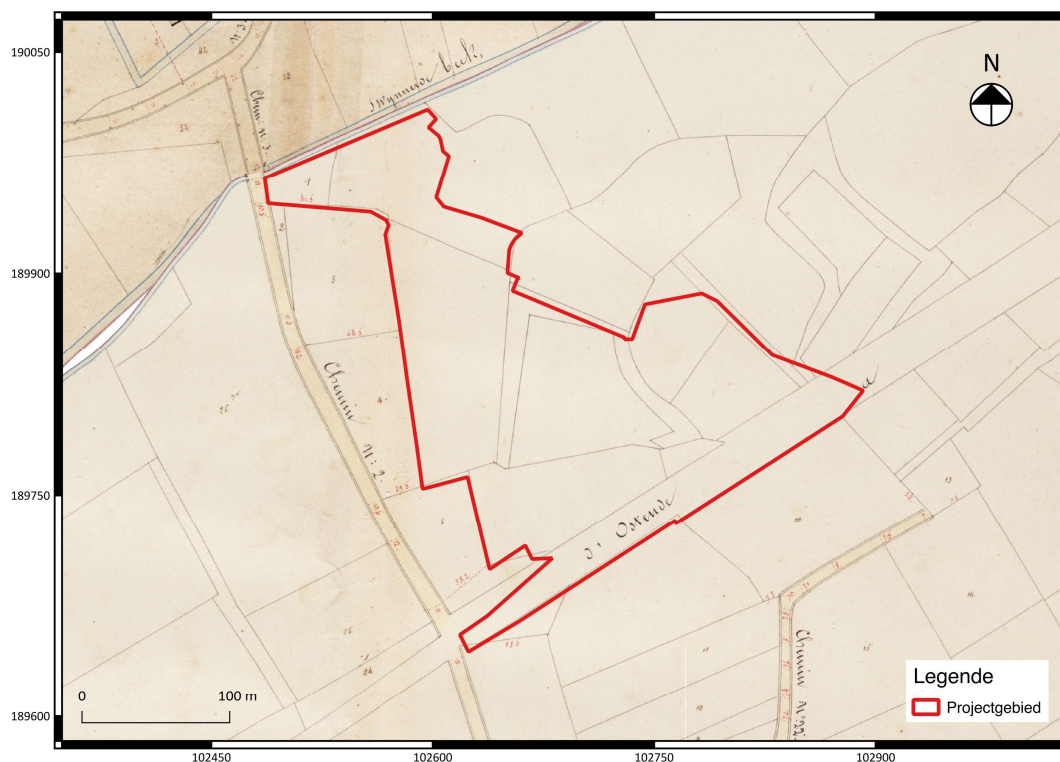

Fig. 1.17: Detail uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied.

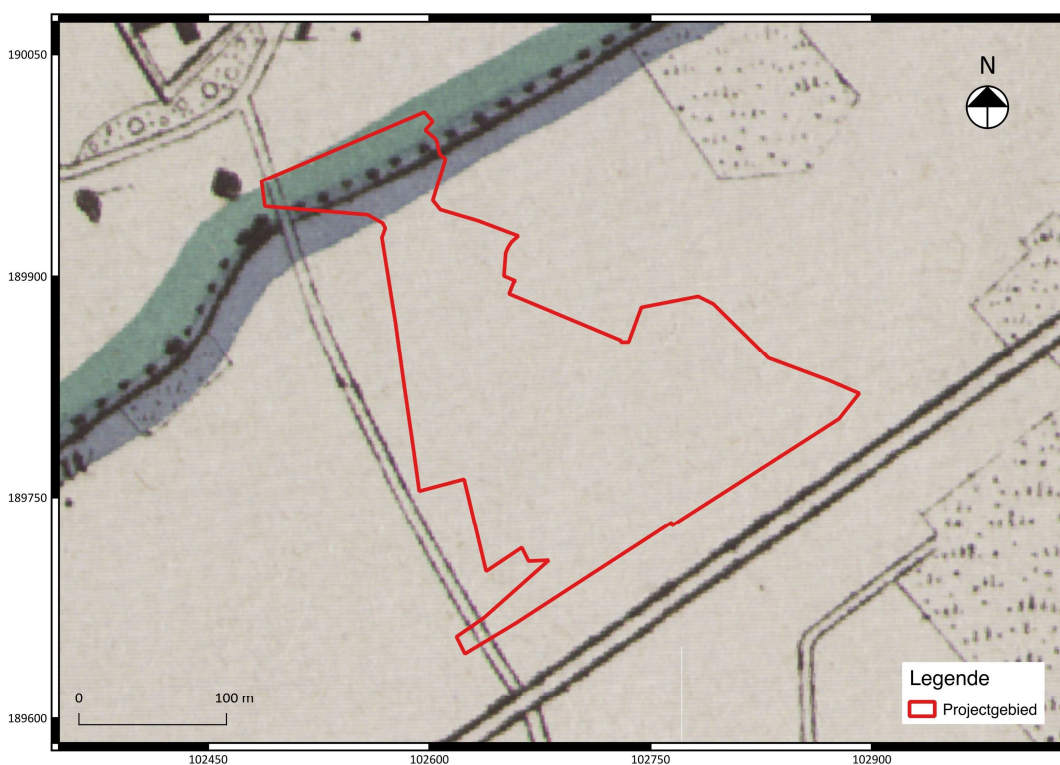

Fig. 1.18: Detail uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het projectgebied.

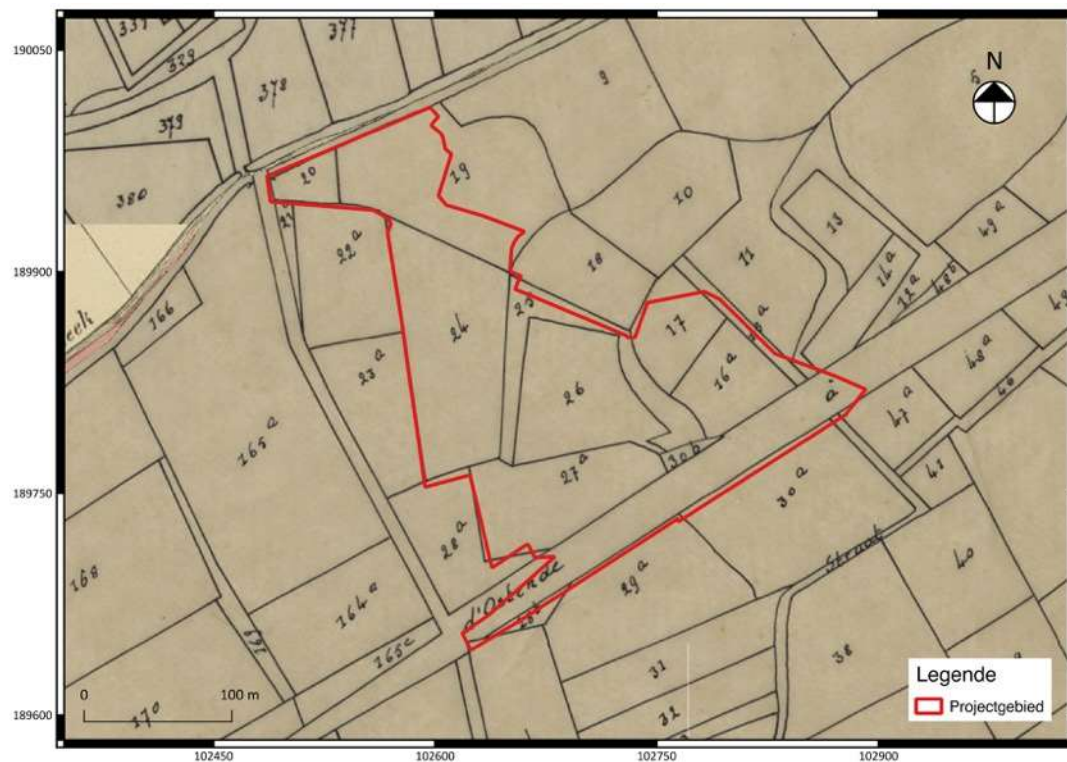

Fig. 1.19: Detail uit de kadasterkaart van Popp met aanduiding van het projectgebied.

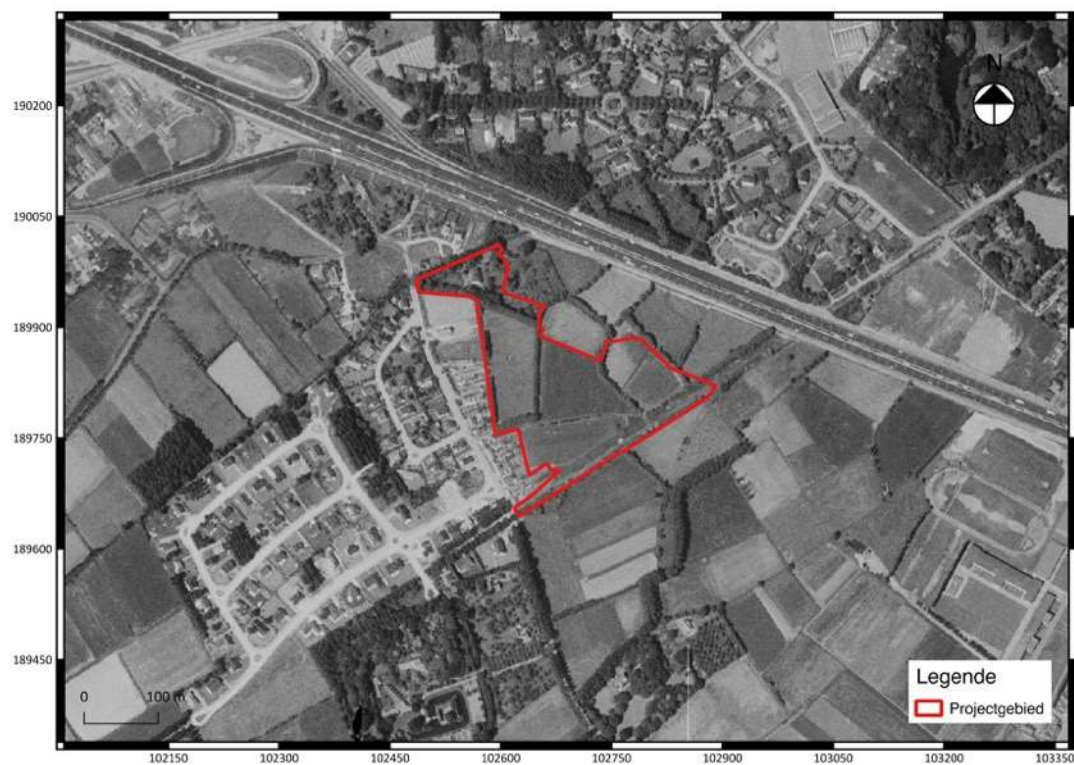

Fig. 1.20: Uittreksel uit een luchtfoto van 1971 met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.21: Uittreksel uit een luchtfoto van 2000 met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.22: Uittreksel uit een luchtfoto van 2012 met aanduiding van het projectgebied.

1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

In de databank van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied enkele archeologische vindplaatsen gekend (fig. 1.23 en 1.24).

Het projectgebied zelf grenst aan de kastelensite van Zwijnaarde (ID8951) bestaande uit een ensemble van de kastelen Reivissche, Predikherenhof, Nieuwgoed, Puttenhove en De Klosse en het park van de Ghellinck d'Elsegem³. Er is een sterke visuele relatie tussen de verschillende sites onderling en via vergezichten en kasteeldreven loopt de architectuur van de gebouwen verder in het landschap. Van de relatief hoge grondwaterstand heeft men in het verleden dankbaar gebruik gemaakt om bij de kasteelsites omgrachtingen, vijvers en waterpartijen aan te leggen. Rondom de kastelen liggen relictten van het oorspronkelijke bulkenlandschap, een door knotwilgenrijen gesloten landbouwgebied waarvan de percelen werden bewerkt in het kader van het wisselstelsel. Nattere delen, in de beekvalleities, hebben een meer continu gebruik als grasland gekend. Een aantal kastelen heeft nog een omgrachting als relict van de middeleeuwse site met walgracht.⁴

CAI-locatienummer 157866, op ca. 300 m ten westen van het projectgebied, betreft een hoeve die mogelijk nog verder teruggaat in de tijd en oorspronkelijk afhing van de heerlijkheid Puttenhove waaraan het nabijgelegen kasteel ons nog herinnert⁵. Een kaart uit 1676 toont ten noordoosten van het projectgebied een tweeledig omgrachte site met bijna driehoekige plattegrond die door gracht in twee gedeeld wordt. In 2008 werd een archeologische opgraving uitgevoerd aan de Kortrijksesteenweg waarbij nederzettingssporen uit de metaaltijd werden aangetroffen (CAI 40125). CAI locatienummer 151494 betreft een bunker en oude loopgracht uit de Tweede Wereldoorlog, van voor 1942. Ter hoogte van Flanders Expo wordt op de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) een cluster aan archeologische waarden weergegeven. Het betreft o.a. een circulaire gracht die waarschijnlijk als grafcirkel kan worden geïnterpreteerd (CAI40157), een cluster van twijfelachtige sporen die mogelijk natuurlijk zijn (CAI151757), een mogelijk Romeinse gracht (weinig dateerbaar materiaal enkel een fragment van een Romeins Mortarium) en 6 brandrestgraven (CAI150268), paalsporen uit de metaaltijden (CAI 151316), een vroeg middeleeuws grachtensysteem en de aanwezigheid van gebouwplattegronden in houtbouw met minstens 3 waterputten (CAI151555) en een vuurstenen klingfragment (CAI40119) aangetroffen.

In de rest van de gemeente Zwijnaarde zijn slechts zeer beperkte archeologische gegevens bekend. Er werden aan de hand van lucht fotografische prospecties van de UGent een 10tal circulaire verkleuringen ontdekt op het grondgebied van Zwijnaarde. Deze werden geïnterpreteerd als restanten van grafheuvels uit de vroege tot midden bronstijd (ca. 2100 tot 1050 voor Chr).⁶

Er werden ook enkele Romeinse losse vondsten aangetroffen, waarvan de vindplaats niet worden aangegeven in de CAI, maar wel op het grondgebied van Zwijnaarde gedaan werden. Dit betreft een paar Romeinse munten die reeds voor 1808 gevonden werden (CAI 32190), een bronzen munt van Hostilianus, en enkele zilveren munten van Trajanus, Geta en Macrianus⁷. Daarnaast werd in 2014 een sterk aangetaste munt gevonden, en fragmenten van een mortarium dat in de tweede helft 2de of 3de eeuw na Chr. gedateerd kon worden (CAI 166173).

³ <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/135238>

⁴ <https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobjecten/8951>

⁵ <https://cai.onroerendergoed.be/locatie/157866>

⁶ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868/bijlagen/4467>

⁷ <https://cai.onroerendergoed.be/locatie/32190>

Ten zuiden van het projectgebied werd recent een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Monument – Vandekerckhove waarbij geen archeologisch relevante sites werden aangetroffen. Het terrein heeft doorgaans als landbouwgrond of weiland gediend.⁸ Volgens de gegevens van het Geoportaal Onroerend Erfgoed bevinden er zich in de omgeving van het projectgebied geen zones waar geen archeologisch erfgoed meer te verwachten valt.

In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied bevinden zich een aantal monumenten:

- ID 5935924: Dubbele vierkante grachtengordel met hun oevers, de wal ertussen, binnengracht omheen het kasteel, centrale woonzone van het neerhof en toegangsweg en omlopende weg van kasteel Rijvissche
- ID 5935928: deel van de gracht met haar oevers en vijver van het "Predikherenhof"
- ID 5936140: Omheiningsgracht met toegevoegde 19de-eeuwse serpentinevijver en brug met toegangspoort (Kortrijksesteenweg).
- ID 5936141: Maaltepark met deel van Maaltebeek en kapelletje links voor de omgrachting (Kortrijksesteenweg).

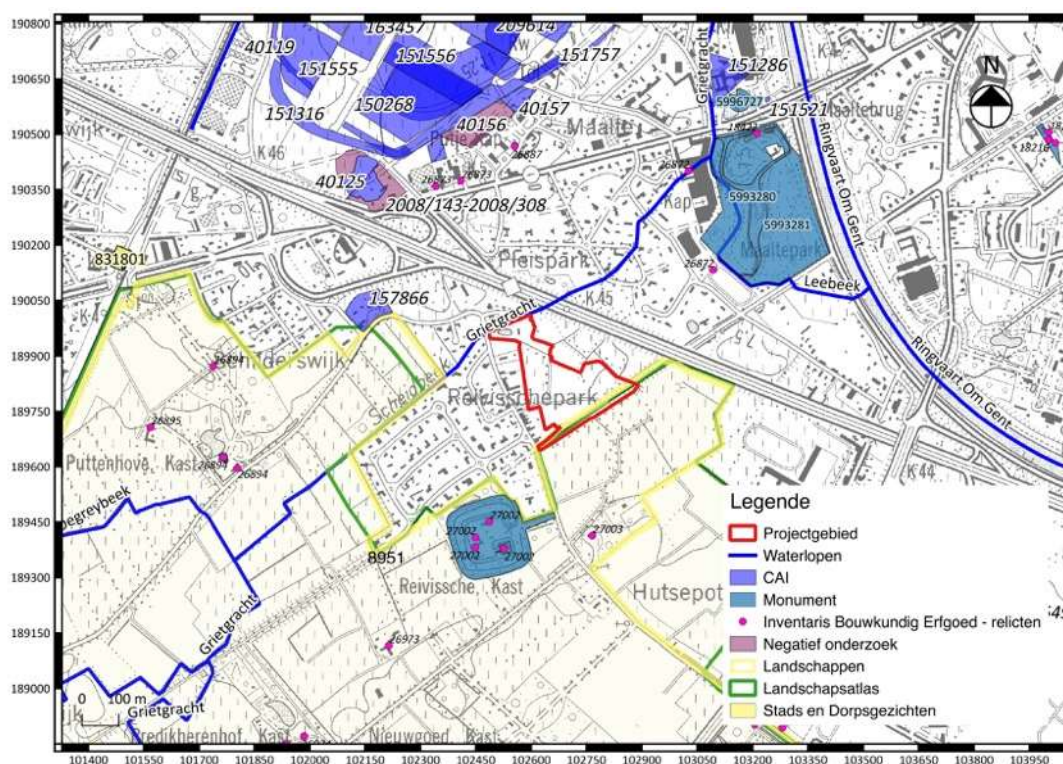

Fig. 1.23: Uittreksel uit de topografische kaart van 1996 met aanduiding van erfgoed-polygoenen⁹.

⁸<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868/bijlagen/4466>

⁹ www.agiv.be

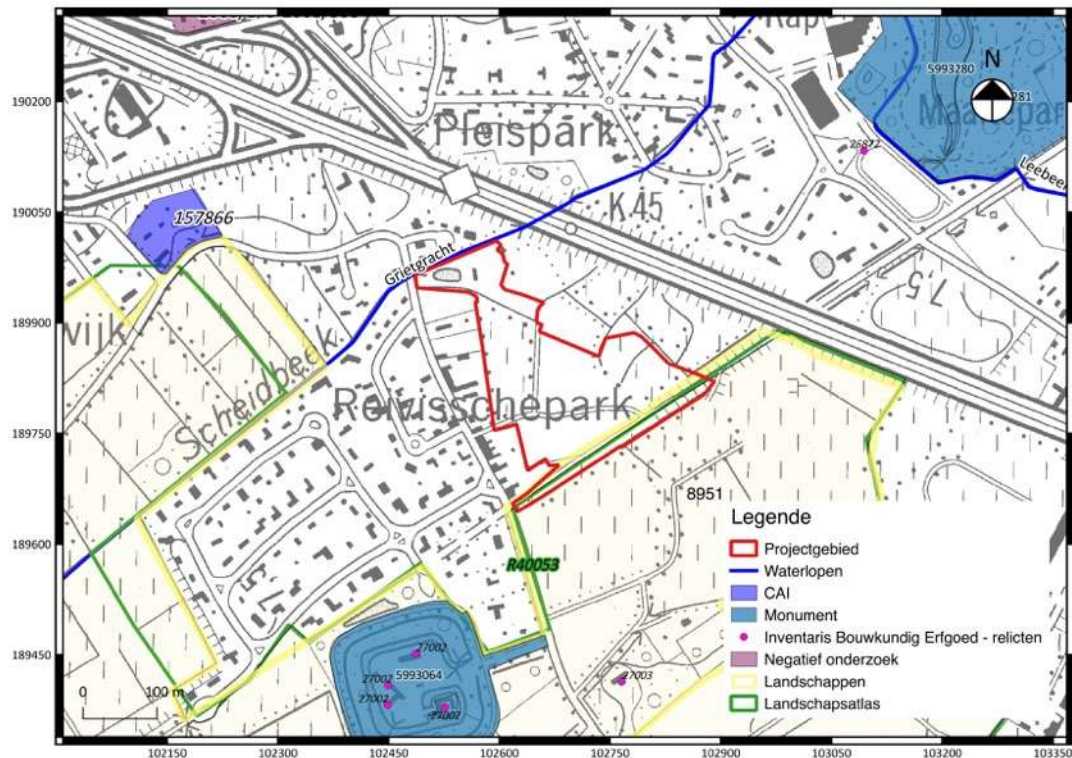

Fig. 1.24: Detail uit fig. 1.23.

1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Op basis van de verzamelde historische, cartografische en archeologische bronnen kan gesteld worden dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van een potentieel archeologisch interessante regio. Het betreft een vlak perceel, gelegen in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse vallei.

Op het projectgebied zijn nog geen archeologische waarden gekend. In de omgeving van het projectgebied ligt de kastelensite van Zwijnaarde: een ensemble kastelen waarrond relictien liggen van het oorspronkelijke bulkenlandschap, een door knotwilgenrijen gesloten landbouwgebied waarvan de percelen werden bewerkt in het kader van het wisselstelsel. In de gemeente Zwijnaarde zelf werden zowel sporen uit de metaaltijden geregistreerd, enkele vondsten gedaan uit de Romeinse periode, en er zijn ook aanwijzingen voor heel wat activiteiten tijdens de middeleeuwen in de directe omgeving van het projectgebied.

Een opeenvolging van historische kaarten, topografische kaarten en luchtfoto's toont dat het terrein tot op heden weinig verstoord is geweest. Op alle historische kaarten die geraadpleegd werden, staat het afgebeeld als landbouwgrond/grasland/bebost.

1.2.5 Synthese

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van 49961 m² en situeert zich ten noorden van de dorpskern van Zwijnaarde. Het is een vlak perceel, gelegen in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse

vallei. Het huidige grasland/ bos zal omgevormd worden tot een verkaveling voor een vijftal bouwblokken van 14 appartementen. De aanleg van deze woningen en ondergrondse parkeergarage zal onvermijdelijk een ingrijpende verstoring van de bodem met zich meebrengen. Hierdoor zullen er mogelijk archeologische gegevens verloren gaan. Op het projectgebied zelf zijn nog geen archeologische waarden gekend. In Zwijnaarde werden sporen uit de metaaltijden geregistreerd, enkele vondsten gedaan uit de Romeinse periode, en zijn er ook aanwijzingen voor heel wat activiteiten tijdens de middeleeuwen in de directe omgeving van het gebied. Het terrein is tot op heden wellicht niet verstoord. Op alle historische kaarten die geraadpleegd werden, staat het afgebeeld als landbouwgrond/grasland/bebost.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek alleen kunnen geen uitspraken worden gedaan over de aan- of afwezigheid van een archeologische site.

1.2.6 Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van 49961 m² en situeert zich ten noorden van de dorpskern van Zwijnaarde. Het is een vlak perceel, gelegen in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse vallei. Het huidige grasland/ bos zal omgevormd worden tot een verkaveling voor een vijftal bouwblokken van 14 appartementen. De aanleg van deze woningen en ondergrondse parkeergarage zal onvermijdelijk een ingrijpende verstoring van de bodem met zich meebrengen. Hierdoor zullen er mogelijk archeologische gegevens verloren gaan. Op het projectgebied zelf zijn nog geen archeologische waarden gekend. In Zwijnaarde werden sporen uit de metaaltijden geregistreerd, enkele vondsten gedaan uit de Romeinse periode, en zijn er ook aanwijzingen voor heel wat activiteiten tijdens de middeleeuwen in de directe omgeving van het gebied. Het terrein is tot op heden wellicht niet verstoord. Op alle historische kaarten die geraadpleegd werden, staat het afgebeeld als landbouwgrond/grasland/bebost.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek alleen kunnen geen uitspraken worden gedaan over de aan of afwezigheid van een archeologische site.

1.2.7 Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van 49961 m² en situeert zich ten noorden van de dorpskern van Zwijnaarde. Het is een vlak perceel, gelegen in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse vallei. Het huidige grasland/ bos zal omgevormd worden tot een verkaveling voor een vijftal bouwblokken van 14 appartementen. De aanleg van deze woningen en ondergrondse parkeergarage zal onvermijdelijk een ingrijpende verstoring van de bodem met zich meebrengen. Hierdoor zullen er mogelijk archeologische gegevens verloren gaan. Op het projectgebied zelf zijn nog geen archeologische waarden gekend. In Zwijnaarde werden sporen uit de metaaltijden geregistreerd, enkele vondsten gedaan uit de Romeinse periode, en zijn er ook aanwijzingen voor heel wat activiteiten tijdens de middeleeuwen in de directe omgeving van het gebied. Het terrein is tot op heden wellicht niet verstoord. Op alle historische kaarten die geraadpleegd werden, staat het afgebeeld als landbouwgrond/grasland/bebost.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek alleen kunnen geen uitspraken worden gedaan over de aan of afwezigheid van een archeologische site.

Bibliografie

BOURGEOIS J., MEGANCK M., SEMEY J. & VERLAECKT K. 1999: *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West- Vlaanderen III.* (= Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks, 7), Gent.

DE MOOR G. ; HAECON, 2000: *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart: 22 kaartblad Gent.* Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Websites (geraadpleegd op 25-11-2016)

<https://cai.onroerendergoed.be>

<https://geo.onroerendergoed.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/26994>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/121125>

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

<https://www.google.be/maps>

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868>

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868/bijlagen/4466>

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868/bijlagen/4467>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/26994>

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/868/bijlagen/4465>

